Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

►B EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2010/40/EU,

annettu 7 päivänä heinäkuuta 2010,

tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintojen puitteista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 207, 6.8.2010, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►M1	Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2017/2380, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017	L 340	1	20.12.2017

▼B

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2010/40/EU,

annettu 7 päivänä heinäkuuta 2010,

tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintojen puitteista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä direktiivillä perustetaan puitteet älykkäiden liikennejärjestelmien (ITS) koordinoidun ja johdonmukaisen käyttöönoton ja käytön tukemiseksi unionissa, erityisesti jäsenvaltioiden rajojen yli, sekä vahvistetaan tätä varten tarvittavat yleiset edellytykset.

2. Tässä direktiivissä säädetään 2 artiklassa tarkoitettujen ensisijaisten alojen kattamia toimia koskevien määritysten kehittämisestä sekä, asian niin vaatiessa, tarvittavien standardien laatimisesta.

3. Tätä direktiiviä sovelletaan tieliikennealan ITS-sovelluksiin ja -palveluihin sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintoihin, vaikuttamatta kuitenkaan kansallista turvallisuutta koskeviin tai puolustuksen kannalta tarpeellisiin asioihin.

2 artikla

Ensisijaiset alat

1. Tässä direktiivissä pidetään määritysten ja standardien laatimista ja käyttöä koskevina ensisijaisina aloina seuraavia:

— I tie-, liikenne- ja matkadatan optimaalinen käyttö;

— II liikenteen ja rahtitoimintojen hallintaan liittyvien ITS-palvelujen jatkuvuus;

— III tieliikenteen turvallisuuteen ja turvaamiseen liittyvät ITS-sovellukset;

— IV ajoneuvon yhdistäminen liikenneinfrastruktuuriin.

2. Ensisijaisten alojen soveltamisala määritellään tarkemmin liitteessä I.

3 artikla

Ensisijaiset toimet

Ensisijaisilla aloilla pidetään määritysten ja standardien laatimista ja käyttöä koskevina liitteen I mukaisina ensisijaisina toimina seuraavia:

a) EU:n laajuisten multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoaminen;

▼B

b) EU:n laajuisten tosiaikaisten liikennetietopalvelujen tarjoaminen;

c) datat ja menettelyt, joilla mahdollisuuksien mukaan tarjotaan liikenneturvallisuuteen liittyvät yleiset vähimmäisliikennetiedot ilmaiseksi käyttäjille;

d) yhteentoimivan EU:n laajuisen hätäpuhelujärjestelmän (eCall) yhtenäinen tarjoaminen;

e) turvallisia pysäköintialueita koskevien tietopalvelujen tarjoaminen kuorma-autoille ja hyötyajoneuvoille;

f) turvallisia pysäköintialueita koskevien varauspalvelujen tarjoaminen kuorma-autoille.

4 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

1) ’älykkäillä liikennejärjestelmillä’ ja ’ITS-järjestelmillä’ järjestelmiä, joissa sovelletaan tieto- ja viestintäteknologiaa tieliikenteen alalla, mukaan lukien infrastruktuuri, ajoneuvot ja käyttäjät, ja liikenteen hallinnassa ja liikkuvuuden hallinnassa sekä rajapintoihin muiden liikennemuotojen kanssa;

2) ’yhteentoimivuudella’ järjestelmien ja niiden osana toimivien liiketoimintaprosessien kykyä datanvaihtoon sekä tiedon ja tietämyksen jakamiseen;

3) ’ITS-sovelluksella’ toiminnallista välinettä, jolla ITS-järjestelmää käytetään;

4) ’ITS-palvelulla’ ITS-sovelluksen tarjoamista tarkoin määritellyissä organisatorisissa ja toiminnallisissa puitteissa tavoitteena parantaa käyttäjäturvallisuutta, tehokkuutta tai mukavuutta ja/tai helpottaa tai tukea kuljetus- ja matkatoimintoja;

5) ’ITS-palveluntarjoajalla’ mitä tahansa julkista tai yksityistä ITS-palvelun tarjoajaa;

6) ’ITS-käyttäjällä’ mitä tahansa ITS-sovelluksen tai -palvelun käyttäjää, mukaan lukien matkustajat, suojattomat tienkäyttäjät, tieinfrastruktuurin käyttäjät ja ylläpitäjät, kaluston hallinnoijat ja pelastustoimintaorganisaatiot;

7) ’suojattomilla tienkäyttäjillä’ motorisoimattomia tienkäyttäjiä, kuten jalankulkijoita ja pyöräilijöitä, sekä moottoripyöräilijöitä ja vammaisia tai liikuntarajoitteisia henkilöitä ja henkilöitä, joiden suuntataju on heikentynyt;

8) ’mukana kulkevalla laitteella’ kannettavaa tieto- tai viestintäteknistä laitetta, joka voidaan viedä ajoneuvon sisälle avustamaan ajamisessa ja/tai kuljetustoiminnoissa;

▼B

9) ’järjestelmäalustalla’ ajoneuvossa tai sen ulkopuolella olevaa yksikköä, joka mahdollistaa ITS-sovellusten ja -palvelujen käyttöönoton, tarjonnan, käytön ja yhdistämisen;

10) ’arkkitehtuurilla’ mallikuvausta, jossa määritellään tietyn järjestelmän rakenne, käyttäytyminen ja sen yhdistyminen toimintaympäristöön;

11) ’rajapinnalla’ järjestelmien välistä menetelmäkokonaisuutta, jonka avulla ne voivat liittyä toisiinsa ja olla keskenään vuorovaikutuksessa;

12) ’yhteensopivuudella’ laitteen tai järjestelmän yleistä kykyä toimia toisen laitteen tai järjestelmän kanssa ilman muutoksia;

13) ’palvelujen jatkuvuudella’ mahdollisuutta varmistaa saumattomat palvelut liikenneverkoissa koko unionissa;

14) ’tiedatalla’ dataa maanteiden infrastruktuurin ominaisuuksista, kuten kiinteistä liikennemerkeistä tai niiden säännönmukaisista turvallisuustekijöistä;

15) ’liikennedatalla’ aiempaa ja tosiaikaista dataa tieliikenteen ominaisuuksista;

16) ’matkadatalla’ perusdataa, kuten julkisen liikenteen aikatauluja ja hintoja, jota tarvitaan multimodaalisten matkatietojen tarjoamiseksi ennen matkaa ja sen aikana helpottamaan matkan suunnittelua, varaamista ja muuttamista;

17) ’määrityksellä’ sitovaa toimenpidettä, jossa vahvistetaan määräyksiä, jotka sisältävät vaatimuksia, menettelyjä tai muita asiaa koskevia sääntöjä;

18) ’standardilla’ teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY ([1]) 1 artiklan 6 kohdassa määriteltyä standardia.

5 artikla

ITS-järjestelmien käyttöönotto

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että komission 6 artiklan mukaisesti hyväksymiä määrityksiä sovelletaan liitteessä II vahvistettuja periaatteita noudattaen ITS-sovelluksiin ja -palveluihin, kun nämä otetaan käyttöön. Tämä ei rajoita kunkin jäsenvaltion oikeutta päättää itse tällaisten sovellusten ja palvelujen käyttöönotosta alueellaan. Tämä oikeus ei vaikuta 6 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan nojalla mahdollisesti annettaviin säädöksiin.

2. Jäsenvaltioiden on myös pyrittävä tekemään yhteistyötä ensisijaisilla aloilla siinä määrin kuin määrityksiä ei ole hyväksytty.

([1]) EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37.

▼B

6 artikla

Määritykset

1. Komissio hyväksyy ensin määritykset, jotka ovat tarpeen ITS-järjestelmien käyttöönoton ja operatiivisen käytön yhteensopivuuden, yhteentoimivuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi ensisijaisten toimien osalta.

2. Komissio pyrkii hyväksymään määritykset yhden tai useamman ensisijaisen toimen osalta 27 päivään helmikuuta 2013 mennessä.

Viimeistään 12 kuukauden kuluttua ensisijaista toimea koskevien tarvittavien määritysten hyväksymisestä komissio antaa tarvittaessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan mukaisesti, tehtyään vaikutustenarvioinnin, johon sisältyy kustannus-hyötyanalyysi, kyseisen ensisijaisen toimen käyttöönottoa koskevan ehdotuksen.

3. Kun ensisijaisia toimia koskevat tarvittavat määritykset on laadittu, komissio hyväksyy määritykset, joilla varmistetaan ITS-järjestelmien käyttöönoton ja operatiivisen käytön yhteensopivuus, yhteentoimivuus ja jatkuvuus ensisijaisten alojen muiden toimien osalta.

4. Tarvittaessa määrityksiin on sisällytettävä niiden kattamasta alasta riippuen yksi tai useampi seuraavanlaisista määräyksistä:

a) toiminnalliset määräykset, jotka kuvaavat eri sidosryhmien asemaa ja niiden välistä tietovirtaa;

b) tekniset määräykset, jotka tarjoavat tekniset keinot toiminnallisten määräysten noudattamiseksi;

c) organisatoriset määräykset, jotka kuvaavat menettelyjä koskevia eri sidosryhmille asetettuja velvoitteita;

d) palvelua koskevat määräykset, jotka kuvaavat ITS-sovellusten ja -palvelujen eri palvelutasot ja niiden sisällön.

5. Määrityksissä on myös tarvittaessa määriteltävä edellytykset, joilla jäsenvaltiot voivat ilmoitettuaan asiasta komissiolle vahvistaa täydentäviä sääntöjä ITS-palvelujen tarjoamiselle koko alueellaan tai osassa aluettaan, edellyttäen että tämä ei haittaa yhteentoimivuutta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 98/34/EY mukaisia menettelyjä.

6. Määrityksien on tarvittaessa perustuttava 8 artiklassa tarkoitettuihin standardeihin.

Määrityksiin on tarvittaessa sisällyttävä päätöksen N:o 768/2008/EY mukainen vaatimustenmukaisuuden arviointi.

Määrityksien on oltava liitteessä II vahvistettujen periaatteiden mukaisia.

7. Komissio tekee vaikutustenarvioinnin, johon sisältyy kustannus-hyötyanalyysi, ennen määrityksien hyväksymistä.

▼B

7 artikla

Delegoidut säädökset

1. Komissio voi hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti määrityksien osalta. Delegoituja säädöksiä hyväksyessään komissio noudattaa tämän direktiivin asiaankuuluvia säännöksiä, erityisesti 6 artiklaa ja liitettä II.

2. Kustakin ensisijaisesta toimesta hyväksytään erillinen delegoitu säädös.

3. Tässä artiklassa tarkoitettujen delegoitujen säädösten osalta sovelletaan 12, 13 ja 14 artiklassa säädettyä menettelyä.

8 artikla

Standardit

1. ITS-järjestelmien käyttöönoton ja operatiivisen käytön yhteentoimivuuden, yhteensopivuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi tarvittavat standardit on laadittava ensisijaisilla aloilla sekä ensisijaisia toimia varten. Tätä varten Euroopan komissio pyytää 15 artiklassa tarkoitettua komiteaa kuultuaan direktiivissä 98/34/EY säädettyä menettelyä noudattaen asiaankuuluvia standardointielimiä toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet, jotta nämä standardit voidaan hyväksyä nopeasti.

2. Annettaessa toimeksiantoa standardointielimille on noudatettava liitteessä II vahvistettuja periaatteita ja 6 artiklan mukaisesti hyväksyttyyn eritelmään mahdollisesti sisältyviä toiminnallisia määräyksiä.

9 artikla

Ei-sitovat toimenpiteet

Komissio voi 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen hyväksyä suuntaviivoja ja muita ei-sitovia toimenpiteitä helpottaakseen jäsenvaltioiden yhteistyötä ensisijaisilla aloilla.

10 artikla

Tietosuojaa, tietoturvallisuutta ja tietojen uudelleenkäyttöä koskevat säännöt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ITS-sovellusten ja -palvelujen toteuttamisen yhteydessä henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan perusoikeuksien ja yksilön vapauksien suojelua koskevia unionin sääntöjä, erityisesti direktiiviä 95/46/EY ja direktiiviä 2002/58/EY.

2. Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että henkilötiedot suojataan väärinkäytöksiltä, kuten luvattomalta käytöltä, muokkaamiselta tai häviämiseltä.

3. Yksityisyyden varmistamiseksi ITS-sovellusten ja -palvelujen toteuttamisessa on tarvittaessa rohkaistava käyttämään mahdollisuuksien mukaan nimettömiä tietoja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

▼B

Henkilötietoja saa käsitellä vain, jos niiden käsittely on tarpeen ITS-sovellusten ja -palvelujen toteuttamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 95/46/EY soveltamista.

4. Direktiivin 95/46/EY soveltamisen osalta ja erityisesti, jos käsittely koskee erityisiä henkilötietoryhmiä, jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että tällaisten henkilötietojen käsittelyn edellyttämää suostumusta koskevia säännöksiä noudatetaan.

5. Sovelletaan direktiiviä 2003/98/EY.

11 artikla

Vastuukysymyksiä koskevat säännöt

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vastuukysymykset, jotka koskevat ITS-sovellusten ja -palvelujen käyttöönottoa ja käyttöä 6 artiklan mukaisesti hyväksytyissä määrityksissä määrätyn mukaisesti, käsitellään unionin oikeuden, mukaan lukien erityisesti tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 25 päivänä heinäkuuta 1985 annettu neuvoston direktiivi 85/374/ETY ([1]), ja asiaankuuluvan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

▼M1

12 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 27 päivästä elokuuta 2017 viiden vuoden ajaksi 7 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 7 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 7 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa

([1]) EYVL L 210, 7.8.1985, s. 29.

▼M1

sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

———————

▼B

15 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa Euroopan ITS-komitea (EIC).

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

16 artikla

Euroopan neuvoa-antava ITS-ryhmä

Komissio perustaa Euroopan neuvoa-antavan ITS-ryhmän, joka neuvoo sitä ITS-järjestelmien käyttöönottoon ja käyttöön unionissa liittyvissä kaupallisissa ja teknisissä kysymyksissä. Ryhmä koostuu asiaankuuluvien ITS-palveluntarjoajien, käyttäjäjärjestöjen, liikenteen ja infrastruktuurialan toimijoiden, valmistusteollisuuden, työmarkkinaosapuolten, ammattijärjestöjen, paikallisviranomaisten ja muiden asiaankuuluvien tahojen korkean tason edustajista.

17 artikla

Raportointi

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 27 päivään elokuuta 2011 mennessä raportti kansallisista toimistaan ja hankkeistaan ensisijaisilla aloilla.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 27 päivään elokuuta 2012 mennessä tiedot seuraaviksi viideksi vuodeksi suunnitelluista kansallisista ITS-toimista.

Jäsenvaltioiden raportointia koskevat suuntaviivat hyväksytään 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

3. Ensimmäisen raportin jälkeen jäsenvaltioiden on raportoitava kolmen vuoden välein 1 kohdassa tarkoitettujen toimien toteutuksen edistymisestä.

4. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kolmen vuoden välein tämän direktiivin täytäntöönpanossa saavutettua edistystä koskevan kertomuksen. Kertomukseen liittyy analyysi myös 5–11 artiklan ja 16 artiklan toimivuudesta ja täytäntöönpanosta sekä käytetystä ja tarvittavasta rahoituksesta ja siinä arvioidaan tarvittaessa, onko tätä direktiiviä muutettava.

▼M1

5. Komissio hyväksyy työohjelman 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen 27 päivään helmikuuta 2011 mennessä. Työohjelman on sisällettävä tavoitteet ja päivämäärät ohjelman täytäntöönpanolle joka vuodelle, ja tarvittaessa siinä on ehdotettava tarpeellisia muutoksia.

Komissio päivittää työohjelman 6 artiklan 3 kohdan mukaisten toimien osalta viimeistään 10 päivänä tammikuuta 2019 ja ennen kutakin myöhempää viiden vuoden kautta, jonka ajaksi valta antaa delegoituja säädöksiä siirretään 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

▼B

18 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 27 päivään helmikuuta 2012 mennessä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

19 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

20 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼B

LIITE I

ENSISIJAISET ALAT JA TOIMET

(2 ja 3 artiklassa tarkoitetut)

– **Ensisijainen ala I: Tie-, liikenne- ja matkadatan optimaalinen käyttö**

Tie-, liikenne- ja matkadatan optimaaliseen käyttöön liittyvien määritysten ja standardien on sisällettävä seuraavat määritykset:

1. Ensisijaista toimea a koskevat määritykset:

Tarvittavien vaatimusten määrittely EU:n laajuisten multimodaalisten matkapalvelujen saamiseksi tarkoiksi ja ITS-käyttäjien saataville rajojen yli seuraavasti:

— Multimodaalisia matkatietoja varten käytettävä olemassa oleva ja tarkka tie- ja tosiaikainen liikennedata ovat ITS-palveluntarjoajien saatavilla ja käytettävissä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta turvallisuutta ja liikenteen hallintaa rajoittavien tekijöiden huomioon ottamista.

— Helpotetaan sähköistä tiedonvaihtoa rajojen yli asiaankuuluvien viranomaisten ja sidosryhmien sekä asianomaisten ITS-palveluntarjoajien välillä.

— Asiaankuuluvat viranomaiset ja sidosryhmät päivittävät riittävän usein multimodaalisia matkatietoja varten käytettävän saatavilla olevan tie- ja liikennedatan.

— ITS-palveluntarjoajat päivittävät multimodaaliset matkatiedot riittävän usein.

2. Ensisijaista toimea b koskevat määritykset:

Tarvittavien vaatimusten määrittely EU:n laajuisten tosiaikaisten liikennetietopalvelujen saamiseksi tarkoiksi ja ITS-käyttäjien saataville rajojen yli seuraavasti:

— Tosiaikaisia liikennetietoja varten käytettävä olemassa oleva ja tarkka tie- ja tosiaikainen liikennedata ovat ITS-palveluntarjoajien saatavilla ja käytettävissä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta turvallisuutta ja liikenteen hallintaa rajoittavien tekijöiden huomioon ottamista.

— Sähköistä tiedonvaihtoa rajojen yli helpotetaan asiaankuuluvien viranomaisten ja sidosryhmien sekä asianomaisten ITS-palveluntarjoajien välillä.

— Asiaankuuluvat viranomaiset ja sidosryhmät päivittävät riittävän usein tosiaikaisia liikennetietoja varten käytettävän saatavilla olevan tie- ja liikennedatan.

— ITS-palveluntarjoajat päivittävät tosiaikaiset liikennetiedot riittävän usein.

3. Ensisijaisia toimia a ja b koskevat määritykset:

3.1 Tarvittavien vaatimusten määrittely asianomaisten viranomaisten ja/tai soveltuvin osin yksityisen sektorin suorittamaa tie- ja liikennedatan (esim. liikennevirtasuunnitelmat, liikennesäännöt ja reittisuositukset erityisesti

▼B

raskaille tavarankuljetusajoneuvoille) keräämistä varten sekä tie- ja liikennedatan tarjoamiseksi ITS-palveluntarjoajille seuraavasti:

— Asiaankuuluvien viranomaisten ja/tai yksityisen sektorin keräämä olemassa oleva tie- ja liikennedata (esim. liikennevirtasuunnitelmat, liikennesäännöt ja reittisuositukset) on ITS-palveluntarjoajien saatavilla.

— Helpotetaan sähköistä tiedonvaihtoa asiaankuuluvien viranomaisten ja ITS-palveluntarjoajien välillä.

— Asiaankuuluvat viranomaiset ja/tai soveltuvin osin yksityinen sektori päivittävät tie- ja liikennedatan (esim. liikennevirtasuunnitelmat, liikennesäännöt ja reittisuositukset) riittävän usein.

— ITS-palveluntarjoajat päivittävät tätä tie- ja liikennedataa käyttävät ITS-palvelut ja -sovellukset riittävän usein.

3.2 Tarvittavien vaatimusten määrittely digitaalisissa kartoissa käytettävän tie-, liikenne- ja kuljetuspalveludatan saamiseksi tarkaksi ja mahdollisuuksien mukaan digitaalikarttojen tuottajien ja palveluntarjoajien saataville seuraavasti:

— Digitaalisissa kartoissa käytettävä olemassa oleva tie- ja liikennedata on digitaalikarttojen tuottajien ja palveluntarjoajien saatavilla.

— Helpotetaan sähköistä tiedonvaihtoa asiaankuuluvien viranomaisten ja sidosryhmien sekä digitaalikarttojen yksityisten tuottajien ja palveluntarjoajien välillä.

— Asiaankuuluvat viranomaiset ja sidosryhmät päivittävät digitaalikartoissa käytettävän tie- ja liikennedatan riittävän usein.

— Digitaalikarttojen tuottajat ja palveluntarjoajat päivittävät digitaalikartat riittävän usein.

4. Ensisijaista toimea c varten tarvittavat määritykset:

Vähimmäisvaatimusten määrittely tieliikenteen turvallisuuteen liittyvälle ”yleiselle liikennetiedolle”, joka toimitetaan mahdollisuuksien mukaan ilmaiseksi kaikille käyttäjille, sekä niiden vähimmäissisällölle seuraavasti:

— Määritellään ja otetaan käyttöön vakiomuotoinen luettelo turvallisuuteen liittyvistä liikennetapahtumista (”yleiset liikenneviestit”), jotka olisi toimitettava ilmaiseksi ITS-käyttäjille.

— ”Yleiset liikenneviestit” ovat yhteensopivia tosiaikaista liikennetietoa ja multimodaalista matkatietoa tarjoavien ITS-palvelujen kanssa, ja ne sisällytetään kyseisiin palveluihin.

– **Ensisijainen ala II: Liikenteen ja rahtitoimintojen hallintaan liittyvien ITS-palvelujen jatkuvuus**

Määrityksien ja standardien, jotka liittyvät liikenteen ja rahtitoimintojen hallintapalvelujen jatkuvuuteen ja yhteentoimivuuteen erityisesti TEN-T-verkossa, on sisällettävä seuraavat määritykset:

▼B

1. Muita toimia varten tarvittavat määritykset:

1.1 Tarvittavien toimenpiteiden määrittely sellaisen EU:n ITS-perusarkkitehtuurin kehittämiseksi, jossa käsitellään erityisesti ITS-järjestelmiin liittyviä yhteentoimivuuden, palvelujen jatkuvuuden ja multimodaalisuuden näkökohtia, myös esimerkiksi multimodaalista yhteentoimivaa lipunmyyntiä, ja jonka puitteissa jäsenvaltiot ja niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa kehittää omia ITS-arkkitehtuurejaan kansallista, alueellista ja paikallista liikkuvuutta varten.

1.2 Tarvittavien vähimmäisvaatimusten määrittely matkustajaliikenteen hallintaan liittyvien ITS-palvelujen, erityisesti rajatylittävien palvelujen, jatkuvuudelle eri liikennemuotojen välillä seuraavasti:

— Helpotetaan asiaankuuluvien liikennetieto- tai liikenteenohjauskeskusten ja eri sidosryhmien välistä liikennedatan ja -tiedon sähköistä vaihtoa rajojen yli ja tarvittaessa alueiden välillä tai kaupunkialueiden ja kaupunkien välisten alueiden välillä.

— Käytetään vakiomuotoisia tietovirtoja tai liikenteen rajapintoja asiaankuuluvien liikennetieto- tai liikenteenohjauskeskusten ja eri sidosryhmien välillä.

1.3 Tarvittavien vähimmäisvaatimusten määrittely tavaraliikenteen hallintaan liittyvien ITS-palvelujen jatkuvuudelle liikennekäytävillä ja eri liikennemuotojen välillä seuraavasti:

— Helpotetaan asiaankuuluvien liikennetieto- tai liikenteenohjauskeskusten ja eri sidosryhmien välistä liikennedatan ja -tiedon sähköistä vaihtoa rajojen yli ja tarvittaessa alueiden välillä tai kaupunkialueiden ja kaupunkien välisten alueiden välillä.

— Käytetään vakiomuotoisia tietovirtoja tai liikenteen rajapintoja asiaankuuluvien liikennetieto- tai liikenteenohjauskeskusten ja eri sidosryhmien välillä.

1.4 Tarvittavien toimenpiteiden määrittely rahtikuljetusten logistiikkaan (eFreight) liittyvien ITS-sovellusten (erityisesti rahdin seuranta ja jäljitys koko matkan ajan ja eri liikennemuotojen välillä) toteuttamiseksi seuraavasti:

— Asiaankuuluvat ITS-teknologiat ovat ITS-sovellusten kehittäjien saatavilla ja nämä käyttävät kyseisiä teknologioita.

— Paikannustietoja koskevat tulokset sisällytetään liikenteenhallintaohjelmistoihin ja -keskuksiin.

1.5 Tarvittavien rajapintojen määrittely kaupunkiliikenteen ITS-arkkitehtuurin ja eurooppalaisen ITS-arkkitehtuurin yhteentoimivuuden ja yhteensopivuuden varmistamiseksi seuraavasti:

— Julkista liikennettä, matkasuunnittelua, liikenteen kysyntää, liikennettä ja pysäköintiä koskeva data on kaupunkiliikenteen ohjauskeskusten ja palveluntarjoajien saatavilla.

— Helpotetaan sähköistä tiedonvaihtoa julkisen ja yksityisen kaupunkiliikenteen eri ohjauskeskusten ja palveluntarjoajien sekä kaikkien mahdollisten liikennemuotojen välillä.

— Kaikki merkityksellinen data ja tieto on yhdistetty samaan arkkitehtuuriin.

▼B

– **Ensisijainen ala III: Tieliikenteen turvallisuuteen ja turvaamiseen liittyvät ITS-sovellukset**

Tieliikenteen turvallisuuteen ja turvaamiseen liittyviä ITS-sovelluksia koskevien määrityksien ja standardien on sisällettävä seuraavat määritykset:

1. Ensisijaista toimea d koskevat määritykset:

Tarvittavien toimenpiteiden määrittely yhteentoimivan EU:n laajuisen hätäpuhelujärjestelmän (eCall) yhtenäiseksi tarjoamiseksi seuraavasti:

— Tiedonvaihtoon tarvittava ajoneuvon sisäinen ITS-data on saatavilla.

— Ajoneuvoista lähetettävän datan vastaanottavilla hälytyskeskuksilla on saatavilla tarvittavat laitteistot.

— Helpotetaan sähköistä datanvaihtoa ajoneuvojen ja hälytyskeskusten välillä.

2. Ensisijaista toimea e koskevat määritykset:

Tarvittavien toimenpiteiden määrittely ITS-pohjaisten tietopalvelujen tarjoamiseksi kuorma-autojen ja hyötyajoneuvojen turvallisia pysäköintialueita varten erityisesti tienvarsien palvelu- ja levähdysalueilla seuraavasti:

— Tienvarsipysäköintiä koskevat tiedot ovat käyttäjien saatavilla.

— Helpotetaan tienvarsipysäköintialueiden, pysäköintihallien ja ajoneuvojen välistä sähköistä tiedonvaihtoa.

3. Ensisijaista toimea f koskevat määritykset:

Tarvittavien toimenpiteiden määrittely ITS-pohjaisten varauspalvelujen tarjoamiseksi kuorma-autojen ja hyötyajoneuvojen turvallisia pysäköintialueita varten seuraavasti:

— Tienvarsipysäköintiä koskevat tiedot ovat käyttäjien saatavilla.

— Helpotetaan tienvarsipysäköintialueiden, pysäköintihallien ja ajoneuvojen välistä sähköistä tiedonvaihtoa.

— Yhdistetään ajoneuvojen ja pysäköintitilojen asiaankuuluvat ITS-teknologiat vapaita pysäköintipaikkoja koskevan tiedon päivittämiseksi varaamistarkoituksiin.

4. Muita toimia koskevat määritykset:

4.1 Tarvittavien toimenpiteiden määrittely sen tukemiseksi, että tienkäyttäjien on turvallista käyttää ajoneuvossa olevia käyttöliittymiä ja mukana kulkevia laitteita ajoneuvolla ajamisen ja/tai kuljetustoiminnon tukemiseksi ja että ajoneuvon sisäinen tiedonsiirto on suojattua.

4.2 Tarvittavien toimenpiteiden määrittely suojattomien tienkäyttäjien turvallisuuden ja mukavuuden parantamiseksi kaikkien asiaankuuluvien ITS-sovellusten osalta.

4.3 Tarvittavien toimenpiteiden määrittely kuljettajia tukevien kehittyneiden tietojärjestelmien yhdistämiseksi direktiivien 2007/46/EY, 2002/24/EY ja 2003/37/EY soveltamisalaan kuulumattomiin ajoneuvoihin ja tieinfrastruktuuriin.

▼B

– **Ensisijainen ala IV: Ajoneuvon yhdistäminen liikenneinfrastruktuuriin**

Ajoneuvon yhdistämistä liikenneinfrastruktuuriin koskeviin ITS-määrityksiin ja -standardeihin on sisällyttävä seuraavat määritykset:

1. Muita toimia koskevat määritykset:

1.1 Tarvittavien toimenpiteiden määrittely erilaisten ITS-sovellusten yhdistämiseksi avoimeen ajoneuvon sisäiseen järjestelmäalustaan seuraavasti:

— Määritetään olemassa tai suunnitteilla olevien ITS-sovellusten toiminnalliset vaatimukset.

— Määritellään avoin järjestelmäarkkitehtuuri, jossa määritellään infrastruktuurijärjestelmien ja -toimintojen yhteentoimivuutta tai yhteenliitettävyyttä varten tarvittavat toiminnot ja rajapinnat.

— Sisällytetään tulevat uudet tai päivitetyt ITS-sovellukset helppokäyttöisesti ajoneuvon sisäiseen avoimeen järjestelmäalustaan.

— Käytetään standardointiprosessia arkkitehtuurin ja ajoneuvon sisäisten avoimien järjestelmien määrittelyssä.

1.2 Tarvittavien toimenpiteiden määrittely vuorovaikutteisten (ajoneuvo-ajoneuvo, ajoneuvo-infrastruktuuri, infrastruktuuri-infrastruktuuri) järjestelmien kehityksen ja täytäntöönpanon edistämiseksi edelleen seuraavasti:

— Helpotetaan ajoneuvojen välistä, infrastruktuurien välistä sekä ajoneuvon ja infrastruktuurin välistä datan- ja tiedonvaihtoa.

— Asiaankuuluva vaihdettava data tai tieto on asianomaisten ajoneuvo- tai tieinfrastruktuuri-osapuolten saatavilla.

— Käytetään vakiomuotoisia viestejä ajoneuvon ja infrastruktuurin välisessä datan- tai tiedonvaihdossa.

— Määritellään viestintäinfrastruktuuri, jota tarvitaan ajoneuvojen välisessä, infrastruktuurien välisessä sekä ajoneuvon ja infrastruktuurin välisessä datan- tai tiedonvaihdossa.

— Käytetään standardointiprosesseja tarvittavien arkkitehtuurien määrittelyssä.

▼B

LIITE II

ITS-JÄRJESTELMIEN MÄÄRITYKSIEN JA KÄYTTÖÖNOTON PERIAATTEET

(5, 6 ja 8 artiklassa tarkoitetut)

Määrityksien hyväksymisen, standardeja koskevien toimeksiantojen sekä ITS-sovellusten ja palvelujen valinnan ja käyttöönoton on perustuttava tarpeiden arviointiin, johon osallistuvat kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, ja niissä on noudatettava jäljempänä esitettäviä periaatteita. Näiden toimenpiteiden on:

a) **oltava tuloksellisia –** edistetään konkreettisesti tieliikenteen keskeisten haasteiden ratkaisemista Euroopassa (esim. ruuhkien vähentäminen, päästöjen vähentäminen, energiatehokkuuden parantaminen, paremman turvallisuustason saavuttaminen, suojattomat tienkäyttäjät mukaan luettuina);

b) **oltava kustannustehokkaita –** optimoidaan kustannusten ja vaikutusten suhde tavoitteiden saavuttamisen kannalta;

c) **oltava oikeasuhteisia –** tarjotaan tarpeen mukaan saavutettavissa olevan palvelun laadun ja käyttöönoton eri tasoja ottaen huomioon paikalliset, alueelliset, kansalliset ja eurooppalaiset ominaispiirteet;

d) **tuettava palvelujen jatkuvuutta –** varmistetaan saumattomat palvelut koko unionissa; erityisesti Euroopan laajuisessa verkossa, ja mahdollisuuksien mukaan sen ulkorajoilla, otettaessa käyttöön ITS-palveluja. Palvelujen jatkuvuus olisi taattava maita maihin sekä tarvittaessa alueita alueisiin ja kaupunkeja maaseutualueisiin yhdistävien liikenneverkkojen ominaisuuksiin soveltuvalla tasolla;

e) **oltava yhteentoimivia –** varmistetaan, että järjestelmillä ja niiden osana toimivilla liiketoimintaprosesseilla voidaan vaihtaa dataa sekä jakaa tietoa ja tietämystä, ITS-palvelujen tosiasiallisen suorittamisen takaamiseksi;

f) **oltava yhteensopivia aiempien järjestelmien kanssa –** varmistetaan tarvittaessa, että ITS-järjestelmiä voidaan käyttää sellaisten nykyisten järjestelmien kanssa, joilla on sama tarkoitus, estämättä kuitenkaan uusien teknologioiden kehittämistä;

g) **oltava nykyisten kansallisten infrastruktuurien ja verkko-ominaisuuksien mukaisia –** otetaan huomioon liikenneverkkojen ominaisuuksien luontaiset erot ja erityisesti liikennemäärien ja tiesääolosuhteiden erot;

h) **edistettävä tasapuolista pääsyä –** ei estetä suojattomien tienkäyttäjien pääsyä ITS-sovelluksiin ja palveluihin eikä syrjitä heitä tämän osalta;

i) **tuettava kehittyneisyyttä –** osoitetaan innovatiivisten ITS-järjestelmien vakaus asianmukaisen riskinarvioinnin jälkeen ja riittävään tekniseen kehitykseen ja toiminnalliseen käyttöön perustuvan näytön avulla;

j) **johdettava laadukkaisiin aika- ja paikannustietoihin –** käytetään satelliittipohjaisia infrastruktuureja tai muuta vastaavan tarkkuustason tarjoavaa teknologiaa maailmanlaajuisia, jatkuvia, tarkkoja ja varmennettuja aika- ja paikannuspalveluja edellyttävissä ITS-sovelluksissa ja palveluissa;

k) **helpotettava intermodaalisuutta –** otetaan ITS-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä soveltuvin osin huomioon eri liikennemuotojen välinen koordinointi;

l) **oltava johdonmukaisia –** otetaan huomioon unionin nykyiset säännöt, politiikat ja toimet, joilla on merkitystä ITS-järjestelmien kannalta, erityisesti standardoinnin alalla.